

Markku Pakkanen kesk

Kirjallinen kysymys työeläkkeen vaikutuksesta luopumistukea ja leskeneläkettä saavan henkilön leskeneläkkeeseen

Eduskunnan puhemiehelle

Leskeneläke auttaa taloudellisessa selviytymisessä, kun puoliso kuolee. Sen saamisen edellytys on, että henkilö on ollut puolisonsa kanssa avioliitossa tai rekisteröidyssä parisuhteessa. Leskeneläke on osa perhe-eläkejärjestelmää. Suomessa on kaksi perhe-eläkejärjestelmää, jotka täydentävät toisiaan. Leskeneläkettä maksetaan vain alle 65-vuotiaalle leskelle. Leskeneläkettä vähennetään, jos lesken omat ansiotyöhön perustuvat eläkkeet ylittävät eläkkeen vähennyksen perusteen. Leskeneläkkeestä vähennetään puolet siitä määrästä, jolla lesken omat työeläkkeet ylittävät eläkkeen vähennyksen perusteen.

Luopumistuki turvaa taas maatalousyrittäjän toimeentuloa ennen vanhuuseläkeikää silloin, kun yrittäjä toteuttaa sukupolvenvaihdon. Luopumistukeen ovat oikeutettuja viljelijät ja poronhoitajat, jotka pysyvästi lopettavat maataloustuotannon tai porotalouden harjoittamisen ennen varsinaista eläkeikää. Luopumistuki ei kuulu työeläkejärjestelmän etuuksiin, vaikka se lasketaan työeläkejärjestelmän vakuutettujen työtulojen perusteella.

Jos leski on luopumistuella, leskeneläkkeen vähentämisessä maatalousyrittäjän eläkelain mukainen eläke otetaan huomioon luopumistuen perusmäärän mukaisena. Luopumistuen ohella leskeneläkettä vähennettäessä otetaan huomioon myös muun eläkelain kuin maatalousyrittäjän eläkelain mukaan karttunut eläke.

Siis jos luopumistukea ja leskeneläkettä saava henkilö on ennen maatalousyrittäjäksi ryhtymistä ansainnut työeläkettä, leikkaa tämä ansaittu työeläke leskeneläkkeen määrää. Luopumistukea saava henkilö ei ole samanaikaisesti oikeutettu työeläkkeeseen, joten tällöin leskeneläkkeeseen vaikuttaa etuus (työeläke), jota henkilö ei ole oikeutettu samanaikaisesti leskeneläkkeen kanssa saamaan. Eli jos henkilö ei olisi ansainnut työeläkettä ennen maatalousyrittäjän uraa, vaan olisi ollut esimerkiksi työtön, saisi hän korkeampaa leskeneläkettä. Ansaittu työeläke maksetaan leskelle vasta, kun hän täyttää 65 vuotta, ja luopumistuki muuttuu vanhuuseläkkeeksi sekä samalla leskeneläke loppuu.

Edellä olevan perusteella ja eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ään viitaten esitän asianomaisen ministerin vastattavaksi seuraavan kysymyksen:

Kirjallinen kysymys KK 161/2018 vp

Onko oikeudenmukaista, että tehty työ ja siitä ansaittu työeläke vähentävät luopumistuella olevan henkilön leskeneläkettä, kun työttömyys työeläkettä ansaitulta ajalta taas nostaisi sitä?

Helsingissä 25.4.2018

Markku Pakkanen kesk